

Warszawa, 14 września 2018 r.

PIU 1072/2018

**Szanowny Pan
Leszek Skiba
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów**

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do pisma znak FN5.700.12.2018 dotyczącego projektu rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wniosków o wpis do rejestru agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, wydawanego na podstawie art. 54 ust.4 ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Dz.U.poz.2486 oraz z 2018 r. poz.378 i 650), zwanej dalej „ustawą”, niniejszym przedstawiamy stanowisko Polskiej Izby Ubezpieczeń.

Przyjęty kierunek elektroniczacji procesów w zakresie funkcjonowania rejestru jest zgodny z oczekiwaniami rynku ale niektóre propozycje zawarte w projekcie rozporządzenia wymagają uzupełnienia lub wyjaśnienia. Zgłaszamy następujące uwagi do przedstawionego projektu rozporządzenia:

ad §2

z uwagi na automatyzację procesów związanych z zarządzaniem siecią sprzedaży i rejestracją agentów przez zakłady ubezpieczeń, konieczne jest doprecyzowanie przepisów rozporządzenia lub udzielenie jasnej interpretacji np. w instrukcji korzystania z rejestru organu nadzoru, czy możliwe będzie wysyłanie jednego zbiorczego zestawienia, zawierającego wiele wniosków o wpis lub zmianę wpisu do rejestru agentów. Zapewnienie takiej funkcjonalności znacznie ułatwiłoby zakładom ubezpieczeń proces rejestracji agentów i dokonanie zgłoszenia agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające;

ad §3

ust.1 nie określa formy w jakiej zakład ubezpieczeń powinien przekazać informacje dotyczące osoby uprawnionej do składania wniosku o wpis lub wniosku o zmianę wpisu oraz pozostałe informacje wskazane w ust.2 tego paragrafu;

niejasnym jest kogo dotyczy ust.2, pkt 3). Informacje dotyczące osoby uprawnionej do składania wniosku o wpis lub wniosku o zmianę wpisu przekazywane są do organu nadzoru na podstawie §3 ust.1 projektu dlatego niejasnym jest w jakim celu miałyby być wyznaczana przez zakład ubezpieczeń do reprezentacji dodatkowa osoba. Osoby uprawnione do reprezentowania zakładu ubezpieczeń wskazane są w Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego. Jeżeli chodzi tu o osoby składające oświadczenia, o których mowa w §8 i §9 projektu należałoby to wyraźnie wskazać w tym przepisie;

ust. 3 przewiduje, iż osoby składające wnioski o wpis lub zmianę wpisu identyfikowane będą za pomocą profilu zaufanego ePUAP. Z uwagi na to, iż do tej pory zgłoszenia wniosków do rejestru realizowane są z wykorzystaniem zaufanego podpisu elektronicznego, proponujemy aby uzyskiwanie dostępu do formularza wniosku o wpis lub zmianę wpisu było możliwe zarówno za pomocą profilu zaufanego ePUAP oraz za pomocą podpisu elektronicznego. Powyższe umożliwi zakładom płynne w czasie przejście na nową formę identyfikacji i przygotowanie wszystkich pracowników do składania wniosków do rejestru za pomocą profilu zaufanego ePUAP. Z uwagi na proponowane nowe rozwiązanie dotyczące wykorzystania przy identyfikacji osoby uprawnionej za pomocą profilu zaufanego ePUAP, konieczne jest doprecyzowanie zapisu i jednocześnie interpretacja ze strony projektodawcy, doprecyzowanie złożeń lub uzupełnienie uzasadnienia do rozporządzenia poprzez określenie zasad korzystania przez zakłady ubezpieczeń z profilu zaufanego ePUAP;

ad § 5

proponujemy zmianę redakcji pkt 1) lit a) i b) poprzez zastosowanie szyku zdania analogicznego jak w § 4 pkt 1), tj. rozpoczęcie punktu od wskazania rodzaju podmiotu a później określenie na podstawie jakiego dokumentu składa się wniosek o wpis;

niejasnym jest jakich podmiotów dotyczy pkt 1) lit. a);

pkt 2) lit. a) wymaga uzupełnienia o odwołanie do postanowienia art. 55 ust.1 pkt 2 lit. c) ustawy, które dotyczy miejsca zamieszkania. Zgodnie z ustawą rejestr zawiera taką daną. Zatem postulujemy aby podstawą jej zgłoszenia było oświadczenie. Ponadto proponujemy wyrazy: „ tej osoby” zastąpić wyrazami: „ agenta lub osoby, której dane dotyczą”. Agent może złożyć oświadczenie o danych osobowych osób fizycznych wykonujących czynności agencyjne oraz osób wymienionych w art. 19 ust.3 ustawy i wystarczającym winno być potwierdzenie przez niego danych osoby, którą podaje zakładowi ubezpieczeń do zgłoszenia do rejestru, tym bardziej, że biorąc pod uwagę postanowienia §7 pkt 1) to samo oświadczenie będzie dotyczyło akcjonariuszy, udziałowców i osób blisko powiązanych;

w pkt 2) lit.b) proponujemy rozważenie możliwości dopuszczenia składania wniosku o wpis do rejestru również na podstawie kopii informacji o osobie wydanej z Krajowego Rejestru Karnego lub właściwego organu państwa obcego, poświadczonych przez notariusza;

pkt 2) lit. a) i c) wymagają ujednoczenia pod względem redakcyjnym. Proponujemy odpowiednio do powyższej propozycji zmiany zapisu lit. a) w lit. c) wyrazy „ oświadczenia tych osób” zastąpić wyrazami „oświadczenie osoby, której dane dotyczą”;

proponujemy zmianę postanowień pkt 2) lit d) i zrezygnowanie z wprowadzania obowiązku poświadczania za zgodność kopii dokumentu potwierdzającego posiadanie wymaganego wykształcenia przez osoby fizyczne ubiegające się o wykonywanie czynności agencyjnych i osoby, o których mowa w art.19 ust. 3 ustawy. Proponujemy następujące brzemienie zapisu :”d) kopii dokumentu potwierdzającego posiadanie wymaganego wykształcenia”. W przypadku osób fizycznych, ubiegających się o wykonywanie czynności agencyjnych lub osób, o których mowa w art.19 ust. 3 ustawy, konieczność przedstawiania zakładowi ubezpieczeń oryginału dokumentu w celu poświadczania jego kopii będzie stanowiło duże utrudnienie zarówno dla zakładów ubezpieczeń, jak również dla samych osób ubiegających się o wykonywanie czynności agencyjnych. Wiele z tych osób oryginały dokumentów składa na uczelniach wyższych (jeśli są w trakcie kształcenia) lub nie posiada oryginałów dokumentów w aktualnym miejscu zamieszkania. W dzisiejszych czasach często zdarza się, iż osoby zmieniające miejsce zamieszkania dysponują jedynie kopią tych dokumentów, a uzyskanie odpisów/duplikatów jest czasochłonne. Ponadto w przypadku wnioskowania o wpis do rejestru osób zatrudnionych w bankach często dokumenty potwierdzające wykształcenie pozyskiwane są z systemu kadrowego banku, a nie bezpośrednio od tych osób. Pozostawienie zapisu w zaproponowanej formie wpłynie na znaczne wydłużenie czasu pozyskiwania kompletu dokumentów i utrudni nawiązywanie współpracy z agentami i poszczególnymi osobami

ubiegającymi się o wykonywanie czynności agencyjnych. Wydaje się, że ryzyko związane z dostarczaniem nieprawdziwych kopii dokumentów jest znikome. Ponadto, osoby zatrudnione w zakładzie ubezpieczeń, które poświadczają dokument na podstawie oryginału, nie zawsze będą w stanie dokonać oceny, czy oryginalny dokument przedstawiony przez kandydata jest dokumentem autentycznym;

podobnie jak powyżej proponujemy zmianę postanowień pkt 2) lit e) i zrezygnowanie z wprowadzania obowiązku pobierania od osób fizycznych ubiegających się o wykonywanie czynności agencyjnych lub osób, o których mowa w art.19 ust. 3 ustawy, oryginałów zaświadczenia o zdaniu egzaminu lub poświadczonych kopii tego dokumentu. Proponujemy następujące brzemienne zapisu: "e) kopii zaświadczenia o zdaniu egzaminu". Pobieranie oryginału zaświadczenia z założenia raczej będzie niemożliwe do zrealizowania ponieważ dokument jest potwierdzeniem dla danej osoby zdania egzaminu. Nie można oczekiwać, że odda nam ona oryginał takiego dokumentu;

poświadczanie kopii dokumentów będzie dla zakładów ubezpieczeń dużym utrudnieniem. Zakłady ubezpieczeń starają się przechodzić na dokumenty elektroniczne i odchodzić od dokumentów papierowych. Konieczność przechowywania potwierdzonych kopii dokumentów uniemożliwi ich digitalizację. Pamiętać należy, że obecnie dokumenty funkcjonują przede wszystkim w formie skanów, coraz częściej w formie elektronicznej (z elektronicznym podpisem), a dodatkowo w przypadku np. osób, które wykonują czynności agencyjne w bankach czy firmach leasingowych dostarczane są w ich imieniu właśnie przez te instytucje – z pominięciem bezpośredniego kontaktu z tymi osobami. Jak sygnalizują niektóre zakłady ubezpieczeń, nie mają one tak rozbudowanej sieci sprzedaży (zwłaszcza w przypadku multiagentów), aby agent czy osoba ubiegająca się o wykonywanie czynności agencyjnych mogli przyjść do zakładu i uzyskać od pracownika zakładu potwierdzenie zgodności z oryginałem powyższych dokumentów, a przesłanie ich do centrali zakładu lub nawet oddalonego oddziału by uzyskać potwierdzenie, zawsze może wiązać się z ryzykiem utraty oryginałów dokumentów. Z uwagi na powyższe są to zmiany, które wpłyną znacząco na poziom rekrutacji nowych agentów i osób wykonujących czynności agencyjne.

ad §7

zasadne jest aby agent sam mógł przekazać zakładowi ubezpieczeń dane akcjonariuszy, udziałowców i osób blisko powiązanych, podpisując oświadczenie, o którym mowa w §5 pkt 2) lit.a);

ad § 8 i § 9

przepisy te nie określają w jakiej formie sporządzane i załączane są do wniosku o wpis oświadczenia zakładu ubezpieczeń. Niejasnym jest czy będą to kopie oświadczeń przesyłane w formie pliku PDF (jak w przypadku potwierdzeń uiszczenia opłaty skarbowej) czy też formularze wypełniane elektronicznie przez osobę składającą wniosek w imieniu zakładu ubezpieczeń np. poprzez odznaczenie odpowiednich check box, czy też przyjmą jeszcze inną formę.

ad § 11

rozporządzenie wskazuje jako datę wejścia w życie 1 października 2018 r. Z uwagi na postanowienia art. 105 ustawy wnioskujemy o zmianę daty wejścia w życie rozporządzenia na późniejszy termin (najpóźniejszy możliwy termin wynikający z powyższego przepisu to 2 października 2019 r.) lub wprowadzenie okresu przejściowego, umożliwiającego dostosowanie się zakładów ubezpieczeń do nowych zasad funkcjonowania rejestru agentów. Powyższe jest podyktowane między innymi tym, że:

- nie jest jeszcze przyjęte nowe rozporządzenie Ministra Finansów regulujące szczegółowy sposób i tryb prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych, o którym jest mowa w § 52 ust. 10 ustawy, bez którego nowy rejestr nie może funkcjonować;
- wprowadzane rozporządzenie nie przewiduje okresu przejściowego na dostosowanie się zakładów ubezpieczeń do nowego systemu rejestru agentów prowadzonego przez KNF, a do dnia dzisiejszego zakłady ubezpieczeń nie dysponują niezbędnymi informacjami (w szczególności technicznymi) na temat

działania nowego systemu określającymi zasady korzystania ze strony internetowej KNF w celu zaprojektowania przez zakłady rozwiązań umożliwiających wdrożenie zmian;

- zakłady ubezpieczeń nie posiadają jeszcze informacji czy będą mogły wykorzystać w procesie rejestracji agentów dotychczasowe funkcjonalności swoich systemów informatycznych czy też muszą przygotować zupełnie nowe rozwiązania;
- projekt rozporządzenia wskazuje m.in. na zmiany w podejściu do dokumentów jakie stają się wymagane w procesie rejestracji. Jeśli w tej postaci rozporządzenie zostanie zatwierdzone, to będzie się to wiązało z koniecznością wprowadzenia zmian w wewnętrznych procedurach, drukach zakładów ubezpieczeń w zakresie obsługi agentów.

Tym samym zakłady ubezpieczeń wskazują na niemożliwość dostosowania własnych procedur i systemów informatycznych służących do zarządzania agentami i przekazywania danych do rejestru agentów prowadzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego do dnia 1 października br.

Jednocześnie informujemy, że w toku konsultacji zakłady ubezpieczeń zgłosiły szereg pytań i wątpliwości, zwłaszcza natury technicznej, dotyczące wdrożenia i funkcjonowania nowych zasad składania wniosków do rejestru agentów. Dotyczyły one m.in. nowego układu rejestru, jego zakresu i treści, nowego internetowego formularza wniosku o wpis do rejestru, możliwości importowania danych i wczytywania do formularza wniosku o wpis danych z systemów zakładów ubezpieczeń oraz danych z rejestru do systemów zakładów ubezpieczeń, możliwości składania zbiorczych wniosków o wpis, sposobu korzystania przez zakład ubezpieczeń z identyfikacji osób uprawnionych przy pomocy profilu zaufanego ePUAP. Istotne są również zasady składania i przetwarzania wniosków o wpis do rejestru w okresie wdrażania nowych rozwiązań, a także termin wdrożenia formularza internetowego wniosku o wpis i zmianę wpisu do rejestru, w szczególności zakłady ubezpieczeń nie mają następujących niezbędnych informacji:

- Na kiedy planowany jest do wdrożenia formularz internetowy do składania wniosków o wpis i zmianę wpisu do rejestru agentów.? Czy nastąpi to z dniem wejścia w życie rozporządzenia?;
- Jak wygląda nowy układ rejestru agentów, jego zakres i układ informacji oraz internetowy formularz wniosku o wpis?;
- Czy i kiedy planowane jest udostępnienie nowego formularza internetowego do testowania przez zakłady ubezpieczeń?;
- Czy w związku z przygotowaniem wdrożenia ustawy zaistnieje taka sytuacja, że czasowo a jeżeli tak to przez jaki okres nie będzie możliwości zgłaszania do rejestru agentów nowych agentów, wykreśleń i aktualizacji danych agentów lub będą opóźnienia w rozpatrywaniu wniosków przez KNF ? ;
- Czy dotychczas złożone wnioski , w starym systemie, zostaną obsłużone, czy też będzie potrzeba ponownego wczytywania danych do nowego system?;
- Czy zostanie utrzymany dostęp do systemu teleinformatycznego rejestru agentów on-line? Czy wnioski złożone przed datą wejścia w życie nowego rozporządzenia zostaną rozpatrzone w poprzednim systemie i będzie możliwość pobrania plików odpowiedzi wg zasad obowiązujących przed wejściem w życie nowego rozporządzenia? Do kiedy będą dostępne dla zakładów ubezpieczeń dane z systemu teleinformatycznego rejestru agentów on-line?;
- Czy wdrożenie nowego formularza internetowego będzie się wiązało z wyłączeniem obecnej aplikacji DAPOS, a jeśli tak to czy nowy formularz internetowy pozwoli na wczytywanie plików z danymi? ;
- Czy będzie możliwość importowania danych do formatki udostępnionej przez KNF bezpośrednio z systemów zakładów ubezpieczeń (chodzi o uniknięcie ręcznej rejestracji) i czy KNF przygotuje instrukcję, przeprowadzi szkolenie dla zakładów ubezpieczeń w tym zakresie?;
- Czy będzie możliwość zacytowania zarejestrowanego przez KNF wniosku do baz danych zakładu ubezpieczeń aby mógł on dysponować aktualnym stanem wiedzy o swoich agentach i osobach wykonujących czynności agencyjne ?. Obecne wewnętrzne systemy pozwalają zakładom ubezpieczeń na ewidencję powyższych danych i łatwy do nich dostęp. Zakłady ubezpieczeń obawiają się, iż wprowadzenie rejestru spowoduje konieczność dwutorowego wprowadzania danych – raz do nowego rejestru agentów, drugi raz do baz danych prowadzonych przez zakłady.

- Czy przewidziano możliwość importu danych do formularza przy użyciu pliku o wystandaryzowanej strukturze, analogicznie jak obecnie można importować dane do aplikacji DAPOS (plik formatu CIA)?.
- Czy po rozpatrzeniu wniosku nadal udostępniane będą tzw. pliki odpowiedzi o wystandaryzowanej strukturze (plik formatu COA)? Jeżeli tak, to kiedy zostanie upubliczniona analiza zawierająca opis struktur i formatów ww. plików CIA i COA w celu przeprowadzenia integracji z systemami informatycznymi zakładów ubezpieczeń?. Opis dziś stosowanego rozwiązania dla aplikacji DAPOS udostępniony na stronie KNF;
- Czy będzie możliwość uznania za osoby upoważnione do wysyłania zgłoszeń przez nową formatkę osób, które obecnie mogą składać wnioski przez rejestr agentów on-line (bez konieczności wnioskowania jeszcze raz o uprawnienia)?;
- Czy w nowym systemie będzie widoczna historia wniosków złożonych przed wejściem w życie rozporządzenia?;
- Czy profil zaufany ePUAP powinien być nadany dla towarzystwa, czy dla indywidualnych pracowników towarzystwa?;
- Czy istnieje możliwość przeniesienia praw z profilu zaufanego dla użytkowników, którzy obecnie posiadają ten profil, czy każdy zakład ubezpieczeń będzie musiał zgłosić na nowo użytkowników?;
- Czy profil zaufany ePUAP powinien być założony odrębnie dla jednego pracownika dwóch zakładów ubezpieczeń (spółka życiowa i majątkowa)?;
- Czy zakład ubezpieczeń musi przekazywać do KNF informacje dotyczące osób uprawnionych do składania wniosku o wpis lub zmianę wpisu w rejestrze, jeżeli będą to te same osoby, które obecnie mają dostęp do systemu teleinformatycznego rejestru agentów on-line?.

Do chwili obecnej zakłady ubezpieczeń nie uzyskały jeszcze oficjalnych szczegółowych informacji od Komisji Nadzoru Finansowego dotyczących zasad wdrożenia i funkcjonowania nowego rejestru agentów. PIU skieruje powyższe zapytania zakładów ubezpieczeń do Komisji Nadzoru Finansowego oraz zaproponuje zorganizowanie spotkania przedstawicieli KNF z zakładami ubezpieczeń celem udzielenia zakładom niezbędnych informacji, które umożliwią przygotowanie się do wdrożenia nowych rozwiązań dotyczących rejestru agentów. PIU wyraża nadzieję, iż wzorem poprzednich lat, kiedy wdrażany był obecnie funkcjonujący rejestr agentów, organ nadzoru przeprowadzi przed wdrożeniem nowych rozwiązań szkolenia lub warsztaty dla pracowników zakładów ubezpieczeń lub w inny sposób przybliży im funkcjonowanie nowych rozwiązań oraz udostępni odpowiednio wcześniej instrukcje, tak jak instrukcje dotyczące obecnego systemu rejestru agentów, które są dostępne na stronie internetowej KNF.

W ocenie PIU powyższe uzasadnia przesunięcie w czasie terminu wejścia w życie projektowanego rozporządzenia.

Z wyrazami szacunku

Wiceprezes Zarządu
Polskiej Izby Ubezpieczeń

Andrzej Maciążek